

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

De absoluteione defuncti carthusiensis

[urn:nbn:de:bsz:31-300764](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300764)

laboraret. Signat autē eos qui pressura tribulationū vel psecutionū. quibz in pñi ecclesia grauat. pusillanimitate titubāt querentes consolatiōem que solū in futuro plene promittit. Un̄ vos autē cōtristabimī. sed tristitia vestra. vertet in gaudiū. Decibi Igit hoc exēplo eruditi. rogem⁹ in spiritu hūilitatis et animo contrito obnitius patrē misericordiaz. dñm nostrū vt si propter delicta nostra q̄ penas acerbissimas demeruerūt flagellari nos decreuerit saltē misericorditer corripiat. / cōseruans animas nostras. ab omī murmurationis et impatientie piculo. quaten⁹ in p̄fenti castigati salubriter et nō mortificati digni simus qui in eterna beatitudine cū sanctis omībus cōsolemur. Amen.

De absolutone de functi carthusien.

Equit responsio ad interrogatiōne carthusiensī aliquorūz. Ad videndū si defunctus possit absolui sicut dicit fieri apud carthusien. dū inhumatio celebrat. Nota ri potest distinctio magistral q̄ quadruplex potest intelligi absolutio. Quedā est sacramentalis in foro consciētie. Quedā iuridicialis in foro ecclesie. Quedā satisfactoria. Quedā deprecatoria. Cōstat q̄ defunctus nō potest absolui sacramentaliter sicut nec potest confiteri quoniā a mortuo perit confessio et ad hoc potest reduci illud dictū petri quod dicit ligaueris sup terrā etc. nō dicit sub terra. Rursus qz si defunctus sit in gloria nō indiget. Si sit damnatus nō est capax si sit in purgatorio ipse alr saluabit. Cōstat p̄terea q̄ defunctus si fuerit excoicatus in foro ecclesie vel exteriori penituerit potest absolui et quo ad corpus et quo ad animam sicut frequēter practicat. Et in hoc casu potest officians dicere absoluo te. non in p̄tmo. nec in sequētibz expedit. Cōstat rursus q̄ p̄ modū satisfactōis potest defunctus existēs in purgatorio recipere absolutōem a pena sua multipliciter. Uno modo dum p̄ticularis p̄sona applicat meritum sue satisfactōis p̄o defuncto. Alio modo dum hoc facit vna cōgregatio p̄ticularis vel caput cōgregatiōis. Tertio modo si papauelit cōmunicare de thesauro ecclesie / p̄ modū indulgentie / quoniā

isto modo potestas pape et clauis ecclesie possunt se extendere ad defunctos in purgatorio / saltem indirecte cuius declaratiō posset longius extendi / sed hic omittitur. Fundamentū datur in articulo symboli sanctorū p̄munionē. In quo fundatur valor suffragiorū p̄o defunctis factorū p̄vuios. Cōstat deniqz q̄ p̄ modū deprecationis et impetratiōis potest defunctus existens in purgatorio frequēter absolui iuxta doctrinā cōem omnīū doctorū / et vniuersalem ritū ecclesie / que p̄ defunctis instituit oratiōes atqz suffragia. Et in illa oratiōe cū similibz absolue q̄sum⁹ domie. Iuxta quē modū absolutōis / fiūt in ecclesia quotidie absolutiōes generales ante missam. et in cōpletorio. dum post cōfiteor dicit. absolutōem etc. Et isto modo nlla est difficultas in predicta obseruatōne carthusien. vel aliorū qui dicuntur absolui defunctos / si non vtatur nisi verbis deprecatorijs. Quia vel intendūt impetrare absolutōem defuncti p̄ deprecatiōnem vel etiā p̄ satisfactōnū suāz applicatiōne iuxta tertiu membrū. Si vero fiat absolutio p̄ verbū p̄sentis tempis / indicatiui modi / vt dicendo ego te absoluo etc. Potest hic loquēdi modus / pie intelligi vel interpretari / tanqz sit deprecatorius. aut q̄ fiat iuxta scōm membrū distictiōis absolutio quedā iuridicialis de excoicacionibus / si q̄ forsitan cōtracte sunt p̄ transgressiōne statutorū religionis vel alio modo. Cui consonat quod inq̄rit a circumstantiis dū corpus debz inhumari / vultis q̄ absolua. Sicut etiam apud seculares quādoqz nō humaret corpus / nisi episcopus vel curatus mādaret et creditores consentirēt. Rursus posset addi q̄ ex indulto apostolico. intelligat fieri largitiō qdā indulgentiaz. p̄ quas absolua defunctus a pena / qua ligatus est in purgatorio. Sed hoc indiget maiori declaratiōe / quia nec certū est de tali p̄uilegio vel indulto seu de forma eius. Et q̄ causa mouisset papā ad cōcedendū tales indulgentias carthusiensibz plusqz alijs q̄uis austeritas religionis videretur esse causa rationalis talis indulti. Et p̄ scripturā p̄missorū / datū est intelligi q̄ prior magnus / et cōsequenter alij / funguntur auctoritate legati pape circa suos. Et istā cessionē iudico rōnalem / p̄ tollēdis

D.

De casuū moderata reseruatōe

scrupulis/qui plures insurgunt apud timoratos in dei seruitio quā alias. Et vt afflictis p timore dei sua profit afflictio. Unde licet defuncti nō sint habiles facere ea que cōmuniter instituūtur pro peccatione indulgentiarum/vt q̄ contribuant ieiunent orent. potest tamen papalis auctoritas concedere vt si p earū suis viui talia faciant pro quibus dant indulgentie profint ipsis. Finit

CA Super absoluendi potestate et qualiter expediat fieri reseruatōnem peccatorum.

Sanctificate deū q̄ dedit potestatem talem hoīb. Math. 14. a Quod verbū quous literalit̄ sit de potestate sanatiois morboꝝ in corpore/tamen principali⁹ intelligitur p misteriu/de potestate clauium/soluentiu pestes peccatorū in mente. Hec autē potestas clauū que circa corpus christi mysticū cum membris suis que sunt fideles exercet. residet in sua plenitudine et fonte apud papā/de hinc ad prelatos maiores vsq̄ ad minores q̄s curatos appellamus deriuat ordine Hierarchico/diuitius nō humanitus instituto ad edificatiōem ecclesie/ et salutem populorū/ quā christus expediens iudicauit. Et quoniā expedit viam penitētie p clauēs ecclesiasticas nec nimis aperiri pro cōtemptu/ nec improbe coartare sine fructu. Videndum est p̄cipue de potestate curatorū que quotidie practicat qualiter sit et qualiter nō limitanda iuxta qualitates temporū et locorū et multiplicatiōnem transgressionū/ et possibilitatē remediorū. Qua super re/ placeat attendere propositiōes. nō declaratiōes/ q̄ sequitur. **Q**uōmōdo casus qui nō inuenitur a curatis remoueri/ censendus est eis concessus in foro consciētie respectu subditorum. **Q**uōmōdo casus cuius reseruatō ad superiorem/ vel nō deceret vel nō expediret/ curatis est relinquendus/ **Q**uōmōdo casus pure secretus/ nec scandalifans proximū relinquendus videt̄ esse curatis. presertim vbi nō est spes maioris imo deterioris effectus/ vt quia peccator nunq̄ iret ad prelatū. nec forte noto cui q̄ (p̄out sepe fit) auderet cōfiteri. **Q**uōmōdo casus excommunicatiōis late sentētie p hominē/ et nominatū in hanc vel illā

personā publice potest a curatis rationabiliter reseruari. **C**asus excommunicatiōis nū etiam late sentētie p iura vel hominē et hoc sub quadam generalitate nulla persona nominata videt̄ posse concedi curatis vt absoluāt/ cum iniuncta satisfactiōne faciēda/ quātum iura permittunt. et q̄es reipublice. cum cleri priuilegio pati potest. **C**asus carnaliū lapsuum presertim in sexu muliebri ac puerili/ qui secreti sunt. videt̄ curatis dimittendi/ sub terrore futuri iudicij/ cōmixtiōne brutorum excepta. si nō desperatio timeatur in remittendo. **C**asus votorum cōmuniū et sepe stultorū cum absolūtōne de preteritis et cōmutatiōne pro futuris videtur curatis relinquendi/ maxime si sint secreti et si palam inutiles appareāt aut modicum fructuosi/ possunt tēnē prelati talia cōmittere ratōne potestatis sue superioris et ciuili que in oī voto ciuili supponitur non excepta sed inclusa. rē. **C**asus restitutiōnū incertarū ac modici p̄cij/ possunt curatis dimitti/ secus i certis secus in magnis precijs/ secus in defraudationibus notorijs et scandalosis/ vrsuris. **C**asus heresum occultarū et mentalium. **C**asus similiter blasphemiarū leui motu ire prolatarū **C**asus piuriorum quotidianorū non iudicialiū. **C**asus fortiligiorū sine horrore ac lesione proximo rum ac sacramētorū abusione. **C**asus sacrilegij parui. **C**asus offensionis parentum sine lesionis enormitate possunt curatis dimitti. **C**asus abortiuū vel in ventre. vel extra qui veniūt omnino preter intentionem parentum/ dimittendi sunt curatis/ maxime si sunt secreti/ nec proxios scandalizant/ quoniā pro talibus nullo modo danda est penitētia grauis/ p̄sertim publica. Que non pia sed crudel vbi loquimur est censenda. nec excusat sed excusat hoc loco dicere q̄ datur ad terrores aliorum. **C**asus habentes in decretis patrum/ suas penitēncias limitatas/ nō sunt propterea sic semper/ immo nec frequenter obseruanda p curatos in absolūtione conferenda quādo secreti sunt. Secus de publicis/ oportet certe vt penitētie sint pro circūstantijs arbitrarie. **C**asus q̄ dimittere penitētie ire in purgatoriuū cū parua penitētia/ quā hic implere vult q̄s cū magna non implenda ducere